

Základná škola s materskou školou, Banická 52, 974 05 Malachov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre 1. stupeň ZŠ s MŠ Malachov
ISCED 1

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ s MŠ Malachov

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: **4 roky**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denné**

Druh školy: **štátna**

Názov programu: **„Pomôžeme ti, aby si to dokázal sám“**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola s materskou školou Malachov**

Adresa: **Banícka 52, 974 05 Malachov**

IČO: **37998196**

Riaditeľ školy: **Mgr. Katarína Cholvádová**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mgr. Katarína Cholvádová**

Telefón: **048 / 418 33 40**

Zriaďovateľ: **Obec Malachov**

Adresa: **Ortútska cesta 145, Malachov**

Telefón: **048 / 410 40 30**

Platnosť dokumentu do 31.8.2012.

Mgr. Katarína Cholvádová
riaditeľka ZŠ s MŠ

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola Malachov je neúplná základná škola pre žiakov 1. až 4. ročníka s kapacitou do 40 žiakov. V budove školy sú 2 učebne, z toho 1 využívaná ako trieda a zároveň ako školský klub detí. Druhá trieda je príležitostne využívaná a jej súčasťou je počítačová učebňa zriadená v jej zadnej časti a opticky a fyzicky oddelená. Má 11 počítačov. Na spoločenské akcie a športové využitie detí využívame gymnastickú telocvičňu. Na prízemí sa nachádza zborovňa, kuchyňa školská jedáleň pre MŠ a školská jedáleň pre ZŠ. Na poschodí sú dve herne, dve spálne pre deti MŠ a miestnosť pre učiteľky MŠ.

Budova školy je umiestnená do krásnej prírodnej scenérie Kremnických vrchov. Rozľahlý školský areál, využívaný na rekreačnú, oddychovú a čiastočne na športovú činnosť, je vysadený ihličnatými a ovocnými stromami. Nachádza sa tu pieskovisko a zostava detského ihriska.

2. Charakteristika školy

Školu navštevujú školopovinní žiaci 1. až 4. ročníka.

Po súhlase riaditeľa školy je možné začleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami i deti s intelektovým nadaním.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Priemerný počet učiteľov: 4

Priemerný počet vychovávateľov: 1

Vzdelanie pedagogických zamestnancov

Mgr. Katarína Cholvádová – riaditeľka školy

PF Banská Bystrica – učiteľstvo pre 1. stupeň

Osvedčenia:

I. kvalifikačná skúška

Prečo a čo pozorovať na vyučovaní

Detské divadlo ako súčasť dramatickej výchovy

Mgr. Radoslav Adámik – katolícky kaplán

Mgr. Ján Kollár – evanjelický farár

Mgr. Stanislav Cholvád – tréner

PF UMB Banská Bystrica – učiteľstvo pre 1. stupeň

Tréner tenisu II. triedy

Anna Ťažká - vychovávateľka ŠKD

SPgŠ v Levoči – odbor vychovávateľstvo

Osvedčenia:

Environmentálna výchova

Využitie ľudových tancov v ŠKD

Detské divadlo ako súčasť dramatickej výchovy

4. Dlhodobé projekty

V školskom roku 2011/2012 sme sa zapojili do programu „Ovocie a zelenina do škôl“ a „Školský mliečny program“. Týždenne deti dostávajú k obedu jablko, týždenne jablkovú šťavu, týždenne 0,25 litra mlieka, ktoré sú z časti financované EÚ. Tento program prispel k našim aktivitám zdravého životného štýlu. Každoročne robíme v škole týždeň zdravej výživy, kde preferujeme konzumáciu najmä ovocia a zeleniny.

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Jeden deň v týždni sme zaviedli mliečny a jeden vitamínový. V tieto dni žiaci zbierajú za prinesenú desiatu body. Týmto spôsobom vedieme rodičov k tomu, aby aspoň raz do týždňa dali deťom zdravú desiatu i keď pre mnohých je samozrejmosťou dať ovocie, zeleninu alebo mliečny výrobok každý deň. Tento rok sme sa zapojili do projektu finančného vzdelávania „Moja família“.

Implementujeme do tematických výchovno-vzdelávacích plánov a následne do vyučovania prvky drogovej prevencie a prevencie proti šikanovaniu podľa vypracovaného projektu.

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola spolupracuje s rodičmi v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu, v oblasti mimoškolských voľnočasových aktivít.

Škola podporuje a rozvíja spoluprácu s organizáciami v obci, hlavne s občianskym združením Malachovská škola.

6. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Vyučovanie prebieha v dopoludňajších hodinách v 1 učebni, v počítačovej učebni, v telocvični, na školskom dvore.

V odpoľudňajších hodinách prebieha činnosť školského klubu detí v tej istej triede ako doobedňajšie vyučovanie. Triedy ako i ostatné priestory školy sú vymaľované, 1. trieda (a zároveň trieda ŠKD) je zariadená štýlovým nábytkom. Triedy majú nové plastové okná. Telesná výchova sa realizuje v telocvični, ktorá je primerane veľká, vybavená dostatočným počtom cvičebného náradia, potrebného na plnenie cieľov TEV podľa UO a na školskom dvore, kde je terén zatiaľ nevyhovujúci.

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Priestor vyhradený učiteľom a vedúcej ZŠS – zborovňa a riaditeľňa, je čistý s plastovými oknami, nevymalovaný, zariadený dostatočným počtom stolov a odkladacích priestorov pre učiteľov. Táto miestnosť zároveň slúži ako sklad pomôcok, šatňa kostýmov, je tu umiestnená učiteľská knižnica a kopírka.

V užívaní je počítačová miestnosť, vybavená 11-timi žiackymi počítačmi, tlačiarňou a skenerom. Jeden počítač je zároveň využívaný učiteľmi na prípravu na vyučovanie a riaditeľkou školy na administratívnu činnosť. Vo vyučovacom procese využívame aj dataprojektor. Škola používa vlastný notebook a notebook z projektu Modernizácia vzdelávania, do ktorého je škola zapojená. Vo vlastníctve školy je dostatočný softvér s edukačnými programami pre žiakov, učiteľov i pre administratívnu činnosť. Učiteľská a žiacka knižnica sa priebežne každý rok dopĺňa vhodnou detskou či odbornou literatúrou. Vo vstupnej chodbe sú informácie ZŠ a ZŠS pre rodičov. Na chodbe sa nachádzajú skrinky pre deti MŠ a ZŠ, nástenky s prácami detí. Na prízemí je kuchyňa, jedáleň pre MŠ, jedáleň pre ZŠ, funkčné učiteľské a žiacke sociálne zariadenia, telocvičňa.

V podpivničených priestoroch sa nachádzajú sklady kuchyne a plynová kotolňa. Bývalý sklad uhlia a jedna veľká miestnosť sú nevyužité.

Na druhom poschodí je herňa so spálňou pre staršie deti MŠ, osobitná herňa a osobitná spálňa pre mladšie deti MŠ, sociálne zariadenia a miestnosť pre učiteľky MŠ. Z priestrannej chodby vedú dvere na rozľahlú povalu.

Areál školy je vhodne upravený, trávnik je udržiavaný. Plocha je prispôbena na hry a čiastočne na šport vo voľno časových aktivitách

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

(preliezačky, lavičky, doskočisko pre skok ďaleký nie je bezpečne upravené).

Zo školského dvora je vstup do skladu CO (v správe obce). Tu sú umiestnené aj lavice pre letnú školu.

Okolie je vysadené ihličnatými stromami a ovocnými stromami.

7. Škola ako životný priestor

Kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole príjemne. Aktuálne informácie o aktivitách školy zverejňujeme na informačnej tabuli obce a nástenkách v škole, prostredníctvom Malachovských novín. Budujeme priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi, deťmi, pedagógmi i nepedagogickými pracovníkmi.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje a pravidelne monitoruje bezpečné a zdravie vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci prebiehajú vždy na začiatku školského roka so zápisom do poznámok v triednych knihách. Školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru zabezpečuje a organizuje firma PYROBOSS, ktorá zabezpečuje i vykonávanie pravidelných kontrol bezpečnosti a ochrany zdravia. Odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií zabezpečuje škola v spolupráci so zriaďovateľom.

9. Vízia, poslanie školy

Víziou je, aby žiaci našej školy aj po rokoch mohli povedať:

„Toto bola moja najlepšia škola.“

„Sem sa vždy budem rád vracat’.“

„Táto škola ma naučila.“

„Bola to škola tých pravých hodnôt.“

„Tu som sa naučil nebáť sa povedať svoj názor.“

„Tu sa mi nesmiali, ale mi pomáhali.“

„Bol som výborne pripravený na druhý stupeň.“

„Tu som sa naučila stáť na javisku.“

„V tejto škole som zistil, že mám športového ducha.“

„Toto boli moji najlepší učitelia.“

1. Základná škola poskytuje základné vzdelanie, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie a poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú výchovu a ekologickú výchovu žiakov, umožňuje náboženskú výchovu
2. Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium a prax.
3. Škola sa musí stať v regióne kultúrnym, športovým a spoločenským centrom obecnej komunity. Školu považujeme za otvorené spoločenstvo žiakov, učiteľov a rodičov, ktorej hlavným poslaním je poskytovať komplexné služby v oblasti výchovy a vzdelávania každej rodine a ďalším odberateľom v rámci celoživotného vzdelávania na základe slobodnej ponuky a dopytu po týchto službách.

10. Hodnoty, ktoré uznáva naša škola

empatia viem sa vcítiť do pocitov iného človeka

- vidím jeho očami, počujem jeho ušami, cítim jeho srdcom
- snažím sa druhého pochopiť

- pomáham všetkým, ktorí potrebujú pomoc
- ochraňujem slabších
- spolužiakov oslovujem krstným menom

zodpovednosť za vlastné vzdelanie a správanie

- do školy nosím všetky potrebné pomôcky
- mám napísané domáce úlohy a som naučený
- ak niečomu nerozumiem, slušne požiadam o vysvetlenie
- viem sa ospravedlniť
- vždy sa pozdravím spolužiakom, personálu školy a návštevníkom školy
- používam slušné slovíčka – prosím, ďakujem, prepáč, dobrú chuť ...
- viem prijať následky za porušenie dohodnutých pravidiel a vnútorného školského poriadku

ochrana zdravia, prírody, životného prostredia

- starám sa o svoje zdravie : športujem, otužujem, vhodne sa obliekam, konzumujem ovocie, zeleninu, zdravo sa stravujem
- dodržiavam základy hygieny : sprchovanie, umývanie hlavy, rúk, zubov
- do školy chodím čisto a slušne oblečený
- neznečisťujem okolie odpadkami
- nepoškodzujem cudzí majetok, majetok školy a obce
- chránim prírodu a životné prostredie

tolerancia k názorom iných a ľuďom bez rozdielu rasy, náboženského presvedčenia, pohlavia, voči zdravým i psychicky alebo fyzicky oslabeným ľuďom

- pozorne počúvam, keď iný hovorí aj keď s ním nesúhlasím
- mám právo pomýliť sa, ale aj chybu napraviť
- mám právo zmeniť názor
- vážim si všetkých ľudí
- dodržiavam pravidlá fair play

11. Ciele školy

1. Zvýšiť zapojenosť detí a žiakov do pohybových aktivít, viesť ich k zdravému životnému štýlu a k športovaniu.
2. Viesť žiakov k umeleckému cíteniu využívaním prvkov dramatickej výchovy, regionálnej výchovy, environmentálnej výchovy.
3. Zvyšovať úroveň čitateľskej gramotnosti a úroveň komunikačných zručností žiakov v materinskom a anglickom jazyku.
4. Získať vyššiu kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov v práci s inovačnými pedagogickými metódami s využitím IKT.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech...

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Pripraviť človeka schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu, schopného rozvíjať sebareflexiu, sebaopoznanie a sebahodnotenie.

Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT v našej škole.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzom jazyku

v 3. a 4. ročníku, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

2. Zameranie školy, stupeň a spôsob ukončenia vzdelania

Výchova a vzdelávanie na našej škole prebieha podľa Štátneho vzdelávacieho programu a Školského vzdelávacieho programu.

Výchovno-vzdelávací proces na našej škole bude zameraný na žiaka ako individualitu. Odhalíme jeho silné stránky a tie budeme posilňovať a prezentovať.

Žiaci absolvovaním 4. ročníka na našej škole získajú primárne vzdelanie. Na vysvedčení vo 4. ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie.“

3. Profil absolventa

Absolvent ZŠ s MŠ v Malachove má základy čitateľskej, pisateľskej, počtovej, počítačovej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti, ako i základy medziosobnostnej komunikácie (pozdrav, poďakovanie, ospravedlnenie, prosba, žiadosť, nadviazanie kontaktu). Absolvent našej školy má základy komunikácie v 1 cudzom jazyku. Vie verejne odprezentovať výsledky svojich prác, čím zažíva pocit úspechu pri prezentácii svojich silných stránok.

Žiak ZŠ s MŠ Malachov je zodpovedný za svoje správanie i vzdelávanie, je si vedomý prípadných následkov pri porušení školského poriadku, dokáže spolupracovať v tíme a vie obhájiť vlastný názor. Vie primerane reagovať na kritiku.

4. Pedagogické stratégie

Za vhodný výber foriem a metód práce je zodpovedný učiteľ. Musí mať na zreteli, že pomocou nich žiak získa tieto kľúčové spôsobilosti:

- 👉 sociálne komunikačné spôsobilosti
- 👉 spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia
- 👉 spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie
- 👉 spôsobilosť učiť sa učiť sa
- 👉 spôsobilosť riešiť problémy
- 👉 osobné, sociálne a občianske spôsobilosti
- 👉 spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Kompetencie na rozvoj komunikačných schopností:

Žiak:

- Formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede
- Vie odlíšiť podstatné od vedľajšieho
- Vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane v ústnom a aj v písomnom prejave
- Vie získané informácie spracovať a prezentovať, má dostatočnú slovnú zásobu
- Vie počúvať, čo hovoria iní, snaží sa im porozumieť a vhodne na nich reaguje
- Aktívne a primeraným spôsobom sa zapája do diskusie
- Vie obhájiť svoj názor, vhodne argumentuje
- Rozumie textu, vie urobiť jeho osnovu a podľa nej stručne text zreprodukuje
- Rozumie obrazovým materiálom, gestám, zvukom, vie ich použiť
- Dokáže komunikovať v anglickom jazyku na úrovni absolventa primárneho vzdelania

- Využíva IKT na komunikáciu s okolitým svetom

Kompetencie k učeniu

Žiak:

- Vie si vybrať vhodné metódy a spôsoby učenia sa
- Vyhľadáva, triedi a využíva informácie v učení sa a v praxi
- Vie používať znaky a symboly
- Uvádza veci do súvislostí, prepája do širších celkov, využíva medzipredmetové vzťahy
- Na základe súvislostí si vytvára komplexnejší pohľad a vlastný názor na matematické, prírodné, spoločenské a kultúrne javy
- Hľadá fakty na obhájenie svojho názoru
- Je primerane samostatný
- Vie odhaliť prekážky brániace učeniu sa a snaží sa ich odstrániť
- Vie posúdiť vlastný pokrok, vie o svojich výsledkoch diskutovať

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak:

- Vníma problémové situácie v škole i mimo nej, rozpozná a pochopí problém
- Premýšľa o príčinách problému
- Navrhuje riešenia na odstránenie problému, využíva vlastný úsudok, hľadá správnu cestu
- Nenechá sa odradiť neúspechom, je vytrvalý, hľadá konečné riešenie
- Sleduje vlastný pokrok pri riešení problémov
- Zvažuje ZA a PROTI
- Vie si obhájiť svoj názor

Kompetencie spoločenské a občianske

Žiak:

- Rešpektuje názory druhých ľudí, váži si ich vnútorné hodnoty

- Je schopný empatie, odmieta šikanovanie, je schopný postaviť sa proti nemu vhodným spôsobom
- Dodržiava spoločenské normy správania sa
- Stojí si za svojimi právami v škole i mimo nej
- Správa sa zodpovedne v krízových situáciách
- Vie druhému poskytnúť pomoc podľa svojich možností
- Rešpektuje a chráni naše kultúrne a historické dedičstvo, hlavne svojho regiónu
- Prejavuje pozitívny postoj k umeleckým hodnotám, má zmysel pre kultúru a tvorivosť
- Aktívne sa zapája do kultúrneho diania v obci, do športových akcií
- Chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie

Kompetencie sociálne a personálne

Žiak:

- Dokáže spolupracovať so skupinou, vytvára tímovú prácu s dobrými medziludskými vzťahmi, dokáže sa prispôbiť, rešpektuje názory iných, oceňuje skúsenosti druhých
- Aktívne sa zapája do skupinovej diskusie
- Chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, čerpá poučenie z toho, čo si ľudia myslia, hovoria a robia
- Vytvára si pozitívnu predstavu o sebe samom, podporuje svoju sebadôveru a samotný rozvoj
- Ovláda a riadi svoje konanie, aby dosiahol sebaúctu

5. Organizačné formy a metódy vyučovania

VYUČOVACIE METÓDY

E. Stračár: *„Vyučovacou metódou rozumieme zámerné usporiadanie obsahu vyučovania, činnosti učiteľa a žiaka, ktoré sa zacielujú na dosiahnutie stanovených výchovných a vzdelávacích cieľov, a to v súlade so zásadami organizácie vyučovania.“*

L. Mojžíšek: *„Vyučovacia metóda je pedagogická – špecifická didaktická aktivita subjektu a objektu vyučovania, rozvíjajúca vzdelanostný profil žiaka, súčasne pôsobiaca výchovne, a to v zmysle vzdelávacích a tiež výchovných cieľov a v súlade s vyučovacími a výchovnými princípmi. Spočíva v úprave obsahu, v usmernení aktivity objektu a subjektu, v úprave zdrojov poznania, postupov a techník, zaistení fixácie alebo kontroly vedomostí a zručností, záujmov postojov.“*

Klasifikácia (triedenie) vyučovacích metód

Množstvo metód, ktoré didaktika opisuje sa usilujú didaktici triediť do jednotlivých skupín. V didaktike nie je doposiaľ prijatá jednotná klasifikácia metód.

- **Logický aspekt** – metóda analytická, syntetická, induktívna, deduktívna, genetická a dogmatická.
- **Podľa prostriedkov** – ústne podanie, laboratórne práca, práca s knihou atď.
- **Podľa zdroja informácií** – metódy slovné, práca s literatúrou, pracovné metódy, metóda pozorovania; slovné, názorné, praktické).
- **Podľa práce učiteľa a žiaka** – metódy heterodidaktické (učebnú činnosť navodzuje a riadi učiteľ) a metódy autodidaktické (samoučenie).
- **Podľa počtu žiakov** – metódy kolektívne, metódy skupinovej práce, metódy individuálneho vyučovania.

V ostatných rokoch sa v našej didaktike zaužívalo triedenie metód **podľa etáp vyučovacieho procesu**:

1. **motivačné** (metódy usmerňujúce záujem o učenie)
2. **expozičné** (metódy prvotného oboznamovania žiakov s učivom)
3. **fixačné** (metódy opakovania a upevňovania učiva)
4. **diagnostické a klasifikačné** (metódy hodnotenia, kontroly a klasifikácie)

LOGICKÉ POSTUPY UČENIA

- **Analýza** – postupuje od celku k častiam. Bez analýzy nie je možné poznávanie.
- **Syntéza** – postupuje od časti k celku. Vedie k pochopeniu vzťahov a súvislostí.
- **Indukcia** – postupuje od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám. Indukcia je cenná pre rozvoj myslenia, je konkrétna, názorná, podporuje iniciatívu žiakov. Vedomosti ňou získané sú trvácnejšie a využiteľnejšie v ďalšom učení sa žiakov.
- **Dedukcia** – postupuje od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady. Dedukcia je úspornejšia, ale menej presvedčivá, predpokladá určitú úroveň logického myslenia žiakov.

Vzťahy medzi indukciou a dedukciou sú podobné ako pri analýze a syntéze, vo vyučovaní sa často využíva induktívno-deduktívny postup.

- **Genetický postup** (vývinový) – je rozvíjanie vedomostí postupnosťou. Myšlienky a dôkazy na seba jeden po druhom nasledujú a vedú k pochopiteľnému záveru.
- **Dogmatický postup** – je učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania – pravidlá, poučky, definície a pod. Je to učenie nepresvedčivé, málo aktivizujúce, a preto sa dogmatickému postupu vyhýbame. No niekedy sa mu vyhnúť nedá.

- **Porovnávanie** (synkritický postup) – je postup zisťovania zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov.
- **Analógia** (podobnosť) – je postup, keď z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti. Úsudky na základe analógie sú pravdepodobnostné, podmienené, pokiaľ sa nepotvrdí ich pravdivosť.

MOTIVAČNÉ METÓDY

Prvoradou úlohou je vzbudiť u žiakov záujem o učebnú činnosť. Môžu mať povahu **vnútorného motívu** (záujem o učivo, túžba po poznaní, želanie uspokojiť zvedavosť a pod.) alebo **vonkajšieho motívu** (učenie vyvolané vonkajšími podnetmi – učenie sa pre zlepšenie prospechu, učenie sa pod nátlakom, hrozbou, ale aj pre pochvalu atď.)

Správna motivácia je základom aktívnej činnosti žiaka vo vyučovaní a má sa prelínať celým vyučovacím procesom. Motivačné metódy sa rozdeľujú na **vstupné** a **priebežné**:

Vstupné motivačné metódy:

- Motivačné rozprávanie
- Motivačný rozhovor
- Motivačná demonštrácia
- Problém ako motivácia

Priebežné motivačné metódy:

- Motivačná výzva
- Aktualizácia obsahu učiva
- Pochvala, povzbudenie a kritika

EXPOZIČNÉ METÓDY

A. Metódy priameho prenosu poznatkov:

a) monologické slovné metódy

rozprávanie, opis, vysvetľovanie, prednáška

b) dialogické slovné metódy

rozhovor, beseda, dramatizácia

B. Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov

- a) demonštračné – demonštrácia obrazov, filmu, pohybu, činnosti, akustická demonštrácia...
- b) pozorovanie – javov, navodených situácií...
- c) manipulácia a predmetmi – laboratórna práca, pokus, práca s didaktickým zameraním, hra ako metóda a pod.

C. Metódy problémové

- a) problémové vyučovanie
- b) projekty

D. Metódy samostatnej práce a autodidaktické metódy:

- a) samostatná práca s knihou
- b) samostatná práca v laboratóriu
- c) samostatné štúdium (encyklopédie, štúdium literatúry spojené so záujmom jedinca)
- d) samostatné štúdium s využitím techniky

E. Metódy mimovoľného učenia: preberanie názorov, postojov, záujmov, napodobňovane činnosti

FIXAČNÉ METÓDY

Opakovanie, upevňovanie a precvičovanie je neoddeliteľnou súčasťou vyučovacieho procesu. Uskutočňuje sa hneď po prebraní nového učiva v škole, doma ale aj v mimoškolskou činnosťou žiakov.

Podľa zamerania poznáme:

A) Metódy opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti

- Ústne opakovanie učiva žiakom**
- Metóda otázok a odpovedí** (pozri tiež sokratovskú a heuristickú metódu); v literatúre sa stretávame aj s názvom *katechetická metóda*
- Písomné opakovanie**
- Opakovací rozhovor**
- Opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry** – patrí k významným fixačným metóda- Rozlišujeme **opakovanie zamerané na presné (doslovné) zapamätanie si textu** (básne,

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

cudzí slová, definície) a **opakovanie zamerané na porozumenie textu** s cieľom, aby žiak vedel voľne reprodukovať učivo.

Ciele tejto metódy:

- Žiakov treba **učiť sa učiť** z literatúry.
- Vytvárať u žiakov kladný vzťah ku knihám.
- Viest' žiakov k pochopeniu logiky z prečítaného.
- Žiaci sú schopní študovaný text rozdeliť na menšie logické časti
- Žiaci sú schopní rozlíšiť podstatné od nepodstatného.
- Schopnosť žiakov robiť si vhodné poznámky, výpisov, náčrtov.
- Domáce úlohy, beseda zameraná na prehĺbenie učiva, laboratórna práca, film, ilustrácia a dramatizácia**

B) Metódy precvičovania a zdokonaľovania zručností.

Obsahom vzdelania sú aj zručnosti, ktoré sa u žiaka postupne vyvíjajú a zdokonaľujú. Na proces zdokonaľovania vplýva aj ich precvičovanie, čiže motorický tréning. Ten môže byť zameraný na zdokonaľovanie technických, pohybových a umeleckých zručností.

Fixačné metódy majú významnú úlohu vo vyučovacom procese. Pomocou nich učiteľ dotvára a spresňuje vedomosti žiakov.

METÓDY DIAGNOSTICKÉ A KLASIFIKAČNÉ

Pomocou diagnostických metód učiteľ, ale aj žiaci presvedčajú o tom, ako sa im darí plniť výchovnovzdelávacie úlohy, pomocou nich možno motivovať žiakov k učebnej činnosti. Plnia funkciu spätnej väzby, prispievajú k uvedomovaniu si potreby individuálneho prístupu učiteľa k žiakom, informujú žiaka o jeho učebných výsledkoch, sú východiskom ďalšej organizácie a riadenia učebného procesu, vedú k systematickej práci učiteľa a žiakov atď.

Rovnako dôležité sú aj funkcie týchto metód:

- a) motivačná,
- b) didaktická,
- c) výchovná,

- d) spoločenská a profesijná,
- e) kontrolná.

Vo výchovnovzdelávacom procese sa najčastejšie uplatňujú tieto metódy:

A. Klasické didaktické a diagnostické metódy:

- Ústne skúšky
- Písomné skúšky
- Praktické skúšanie
- Didaktické testy

B. Malé formy vedeckovýskumných diagnostických metód

- Sem patrí: metóda pozorovania žiaka, pozorovanie v určitých situáciách, rozbor žiackych prác, exploračné metódy (rozhovor, dotazník a anamnéza). Sú veľmi významné a prispievajú k objektívnosti hodnotenia žiakov.

C. Poznámky k ostatným diagnostickým a klasifikačným metódam:

- Výsledky skúšania, testov, pozorovania atď. učiteľ triedi, hodnotí a zaujíma k nim stanovisko, na základe čoho klasifikuje alebo slovne hodnotí žiakov.
- Klasifikácia je vyjadrená známkou, slovné hodnotenie krátkou charakteristikou žiaka.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov nemôže byť iba subjektívnym pohľadom na výkony žiaka. Proces hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádza z ustanovenia zákona SNR č. 542/1990 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (z ďalších pedagogických dokumentov).
- Jednou zo základných povinností učiteľa je dôkladné poznanie dokumentov upravujúcich hodnotenie a klasifikáciu žiakov.
- Tendencie smerujú k odstraňovaniu „známkovania“ zo škôl a nahradenia stupňov hodnotenia (známok) slovným hodnotením. Pri tomto sa vychádza z toho, že známky majú informačnú hodnotu, na žiaka pôsobia stresujúco, ťažko nimi vyjadriť špecifické schopnosti žiaka a v rukách mnohých učiteľov sú donucovacím prostriedkom a pod.

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

- Slovné hodnotenie žiaka odstraňuje tieto nedostatky. Za zmienku stojí aj to, že učiteľ sa „neskrýva za známku“, ale aj na vysvedčení slovne hodnotí žiaka, uvádza jeho kladné stránky, prípadne slovne vyjadruje, v čom má žiak medzery v príslušnom predmete, čo mu spôsobuje problémy, čo sa musí doučiť a pod. To ho vedie k tomu, aby systematicky žiaka pozoroval, „študoval ho“ z pedagogicko-psychologických stránok, a nakoniec aj objektívne slovne zhodnotil. Slovné hodnotenie má veľkú vypovedaciu hodnotu.
- Pod klasifikačnou symbolikou sa rozumie: číslo (známky), jednotné slovné vyjadrenie (veľmi dobre, výborne...), vyjadrenie percentami, vyjadrenie opisom, (pri slovnom hodnotení sa opisujú výkony, kvalita vedomostí, schopností ich aplikácie a pod.)

Účinnosť vyučovacej metódy

Úlohou vyučovacích metód nie je iba prenos poznatkov, ale plnia i viaceré úlohy – funkcie:

- Informatívne nosná
- Formatívne účinná
- Výchovne účinná
- Ekonomická
- Prirodzená svojím priebehom a výsledkami
- Využitelná v praxi
- V súlade so systémom vedy a poznávania
- Motivačne pôsobivá
- Primeraná k žiakovi
- Primeraná učiteľovi
- Hygienická

3. ORGANIZAČNÉ FORMY VYUČOVANIA

- Organizačná forma vyučovania je **časová jednotka** zameraná na realizovanie obsahu vyučovania a výchovnovzdelávacích cieľov, pričom sa uplatňujú a využívajú viaceré výchovnovzdelávacie metódy a prostriedky, rešpektujú sa didaktické zásady a je v nej interakcia medzi učiteľom a žiakom.

- Organizačná forma nie je len vyučovacia hodina, ale aj vychádzka, výlet, exkurzia a pod.
- K najzákladnejším hromadným organizačným formám vyučovania v škole patrí vyučovacia hodina. Vyučovacie hodiny môžu mať rôzne zameranie, a preto hovoríme o hodinách z týchto hľadísk:
  - **Z hľadiska metodického postupu.** Sem patria hodiny: základná, zvláštne typy hodín, hodina filmovej projekcie, hodina besedy, hodina práce s knihou, ale aj hodina – exkurzia alebo vychádzka, hodina v laboratóriu, na školskom pozemku a pod.
  - **Z hľadiska funkcie v systéme vyučovania.** Tu hovoríme o hodinách úvodných (na začiatku školského roka), hodinách preberania nového učiva, aplikačných, zhrňujúcich, záverečných (na konci školského roka), o výletoch.
  - **Z hľadiska obsahu vyučovania.** Sem možno zaradiť všetky hodiny podľa predmetov, ktoré obsahuje učebný plán tej-ktorej školy (hodiny matematického vyučovania, jazykového vyučovania, hudobnej výchovy atď.

Vyučovacia hodina

Vyučovacia hodina je relatívne uzavretá jednotka vyučovacieho procesu, ktorá sa skladá z viacerých častí článkov tvoriacich štruktúru vyučovacej hodiny.

Najčastejšie sa uplatňuje nasledovná štruktúra:

- organizačná časť hodiny,
- kontrola domácej úlohy,
- opakovanie učiva (môže i nemusí byť spojené s hodnotením),
- vytváranie nových vedomostí, zručností, návykov (viacerými metódami).
- opakovanie a upevňovanie prebratého učiva (viacerými metódami a v nových zmenených situáciách,
- uloženie domácej úlohy,
- krátke zhodnotenie práce,
- záver vyučovacej hodiny.

Hodina, ktorá má takúto štruktúru, sa nazýva hodina základného typu, rovnocenné názvy sú klasická, zmiešaná, kombinovaná.

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Ak však učiteľ plní so žiakmi len jednu didaktickú funkciu, hovoríme o zvláštnom type vyučovacej hodiny, napr. hodina osvojovania nových vedomostí, hodina opakovania a upevňovania učiva, hodina využívania vedomostí a zručností v praxi, hodina skúšania a hodnotenia vedomostí žiakov a pod.

Vychádzka, exkurzia, výlet

Vychádzka – umožňuje žiakovi poznávať predmety a javy, ktoré sú v blízkosti školy. Ich bezprostredné pozorovanie a poznávanie prispieva k vytváraniu správnych predstáv a vedomostí. Je spravidla časovo kratšia – do parku, k rybníku a pod.

Exkurzia – plní tie isté úlohy ako vychádzka. Je ju však potrebné pripravovať s väčším časovým predstihom. Podľa zamerania poznáme exkurzie: historické, vlastivedné, zemepisné, do výrobných podnikov.

Vychádzka i exkurzia môžu byť zamerané monotematicky alebo môžu mať charakter komplexnosti (pozorovanie viacerých predmetov, javov, z viacerých odborov). Vychádzka i exkurzia majú veľký vzdelávací účinok. Okrem didaktickej hodnoty majú i veľkú výchovnú hodnotu – formovanie vzťahu k prírode, k jej ochrane, poznávanie práce atď. Aby vychádzka a exkurzia splnili vzdelávacie a výchovné ciele, je potrebné:

- **Dôkladná príprava učiteľa** – vytýčenie cieľa, výber metód, preskúmanie miesta, prípadná príprava sprievodcu a pod.
- **Dôkladná príprava žiakov** – musia poznať ciele pozorovania, význam, prípadne rozdelenie do skupín, poučenie o správaní sa, aby nedošlo k úrazu atď.
- **Počas vlastnej exkurzie, vychádzky** – využívať vhodné vysvetľovanie, upriamovať pozornosť žiakov na podstatu pozorovaných predmetov a javov, pôsobiť na žiakov výchovne, dbať na bezpečnosť a pod.
- **Využitie vychádzky a exkurzie** – slúži k overovaniu získaných poznatkov, učiteľ overuje, čo si žiaci zapamätali, nejasnosti a nepresnosti odstraňuje vysvetľovaním alebo inými metódami, v ďalšej učebnej činnosti žiaci pracujú s materiálom, ktorý získali.

Výlet – sa uskutočňuje na konci školského roka. Okrem oddychovo-rekreačného charakteru má významné vzdelávacie a výchovné ciele. Tie

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

spočívajú v tom, že umožňuje žiakom poznať tie obsahy učiva, ktoré nie sú dostupné počas školského roka. Výlet treba plánovať tak, aby žiaci neboli „presýtení“ množstvom pozorovaní. Na druhej strane treba zdôrazniť, aby bol výlet využitý z hľadiska viacerých predmetov.

6. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Výchova a vzdelávanie v našej škole je otvorené pre všetkých žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia, s nadaním), ak to dovoľujú psychohygienické podmienky školy, odbornosť a kvalifikovanosť pedagogického zboru. Rozhodnutie vydáva riaditeľ školy.

7. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa obsahu, sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Organizačne je vhodné prierezovú tému začleniť do viacerých predmetov prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo urobiť kurzovou formou, napríklad zamerať sa jeden týždeň na environmentálnu výchovu – s teoretickou a praktickou časťou.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr.

Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove. Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Tvorba projektov a prezentačné schopnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza.

Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,

- pohyb a pobyt v prírode.

Dopravná výchova

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Mediálna výchova

Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačených - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorý by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali. Formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

8. Výchovný program ŠKD (tvorí samostatnú prílohu)

Cieľ: naučiť deti aktívne a tvorivo využívať voľný čas, posilňovať sebadisciplínu, prosociálne správanie, mravné hodnoty, naučiť dodržiavať hygienu a čistotu prostredia, naučiť dodržiavať a rozvíjať u detí zdravý životný štýl, aby dieťa rozvíjalo počas pobytu v ŠKD vlastné záujmy a schopnosti aj v spolupráci sa ostatnými deťmi.

Poslanie: uplatňovať okrem prípravy na vyučovanie aj rôznorodé záujmové a tvorivé činnosti.

Formy výchovy a vzdelávania: delenie detí na skupinky podľa záujmov (skupinová), vo dvojiciach, individuálna podľa vekových osobitostí, záujmov, potrieb.

Tematické oblasti výchovy:

- získanie správnych hygienických návykov (pred jedlom, po použití WC, po hre...)
- základy správneho stolovania a slušného správania v ŠJ
- relaxačná
- záujmová činnosť (pracovná, výtvarná, dramatická, hudobná, pohybová, dopravná, etická) – sviatky
- rekreačná činnosť (hry, šport, vychádzky, turistika)
- príprava na vyučovanie

9. Pracovné úväzky zamestnancov

Mgr. Katarína Cholvádová – riaditeľka ZŠ

prac. úväzok 15 hodín

tr. učiteľka 2.,3.,4. ročníka – 16 žiakov

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

vyučuje SJL, MAT, ANJ

Anna Ťažká - vychovávateľka ŠKD

prac. úväzok 27 hodín

vychovávateľka v ŠKD – 13,5 hodín – 16 žiakov

učiteľka VLA, PDA, PVC, HUV, VYV, IFV – 16 žiakov

Mgr. Stanislav Cholvád - tréner

prac. úväzok 4 hodiny

učiteľ TEV – 16 žiakov

vychovávateľ v ŠKD – 2.ročník

Mgr. Ján Kollár – evanjelický farár

prac. úväzok 1 hodina

učiteľ NBE – 6 žiakov

Mgr. Radoslav Adámik – katolícky kaplán

prac. úväzok 1 hodina

učiteľ RKN – 5 žiakov

9.Organizácia školského roka 2011/2012

Školský rok 2011/2012 sa začína 1. septembra 2011. Školské vyučovanie sa začína 5. septembra 2011 (pondelok). Vyučovanie podľa rozvrhu hodín sa začne 6. septembra 2011 (utorok). Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí 31. januára 2012 (utorok). Klasifikačná porada za prvý polrok sa uskutoční najskôr 23. januára 2012 (pondelok). Školské vyučovanie v druhom polroku sa

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

začne 1. februára 2012 (streda) a končí sa 29. júna 2012 (piatok).
Klasifikačná porada za druhý polrok sa uskutoční najskôr 20. júna 2012 (streda).

Prázdniny	Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách	
jesenné	27. október 2011 (štvrtok)	28. október – 31. október 2011	2. november 2011 (streda)	
vianočné	22. december 2011 (štvrtok)	23. december 2011 – 5. január 2012	9. január 2012 (pondelok)	
polročné	2. február 2012 (štvrtok)	3. február 2012 (piatok)	6. február 2012 (pondelok)	
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	17. február 2012 (piatok)	20. február – 24. február 2012	27. február 2012 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	24. február 2012 (piatok)	27. február – 2. marec 2012	5. marec 2012 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský a Trenč. kraj	2. marec 2012 (piatok)	5. marec – 9. marec 2012	12. marec 2012 (pondelok)
veľkonočné	4. apríl 2012 (streda)	5. apríl – 10. apríl 2012	11. apríl 2012 (streda)	
letné	29. jún 2012 (piatok)	2. júl – 31. august 2012	3. september 2012 (pondelok)	

Poznámka: Prázdniny sú určené pre školy okrem materských škôl. O organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin rozhoduje riaditeľ v spolupráci so zriaďovateľom, pričom rešpektuje oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.

III. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, ale aj aké sú jeho pokroky a úspechy. Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je hodnotenie prepojenia vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Výsledky hodnotenia a klasifikácie zapisujeme do klasifikačných záznamov a žiackych knižiek.

Rodičov informujeme o výsledkoch žiakov písomne i osobne pri individuálnych stretnutiach s triednou učiteľkou.

Na zasadnutí MZ sme prijali kritériá hodnotenia:

Diktáty 0-1 chyba=1	Previerky: 100- 91%=1
2-3 chyby=2	90 – 76%=2
4-7 chýb =3	75 – 51%=3
8-10 chýb =4	50 – 26%=4
11 a viac chýb=5	25– 0%=5

Všeobecné pravidlá a kritériá pre hodnotenie žiakov

> žiaci sú priebežne hodnotení formou známok podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl,

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

- > známky môžu byť podľa potreby doplnené slovným hodnotením (ústnym alebo písomným),
- > polročné a koncoročné vysvedčenie na konci každého ročníka sa vydáva so známami, o použití slovného hodnotenia rozhoduje na začiatku školského roka riaditeľ školy na základe prerokovania v pedagogickej rade,
- > hodnotenie je adekvátne veku žiaka a jeho individuálnym schopnostiam,
- > integrovaní žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v bežných základných školách na základe psychologického vyšetrenia,
- > zákonní zástupcovia žiakov sú zoznámení s hodnotením prospechu a správania žiaka prostredníctvom žiackej knižky, na rodičovských združeniach a konzultáciách,
- > v prípade výrazných zmien v správaní, v prospechu žiaka sú zákonní zástupcovia oboznámení ihneď.

▪ Pravidlá pre hodnotenie v predmetoch

- > hodnotenia žiaka v predmete nezahŕňa hodnotenie správania, správanie žiaka je hodnotené zvlášť, hodnotené sú zručnosti a vedomosti, ktoré boli v rámci vyučovania
- > pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a vyučovacie výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie,
- > stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok, ale prihliada sa k systematickosti v práci žiaka v priebehu klasifikačného obdobia,
- > súčasťou celkového hodnotenia práce žiaka v predmete je i príprava na predmet (príprava pomôcok, vedenie písomností, práca na domácich

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

úlohách, dopĺňovanie učiva v prípade absencie žiaka, pracovitosť a prístup k vyučovaciemu predmetu...),

> miera a naplnenia kľúčových kompetencií vo forme plnenia očakávaných výstupov je východiskom pre hodnotenie žiaka v predmete,

> žiaci sú vopred oboznámení s termínom písomných prác trvajúcich viac ako 20 min., zároveň s termínom sú oboznámení aj s témami písomnej práce,

> žiaci sú oboznámení s kritériami ich hodnotenia a majú právo sa k nim vyjadriť,

> žiakom je umožnené sebahodnotenie odpovedajúce ich veku a schopnostiam, forma sebahodnotenia je ponechaná na vyučujúcom

KRITÉRIÁ UDEĽOVANIA POCHVÁL

1. Triednym učiteľom

- výborné výchovno-vzdelávacie výsledky
- za reprezentáciu triedy
- za schopnosť sebaovládania v náročných situáciách
- za výnimočný individuálny rast a sebamotiváciu
- za výnimočnú úroveň partnerských zručností (komunikácia, empatia, hodnotenie,...)

2. Riaditeľom školy

- za reprezentáciu školy
- za výnimočný dobrý skutok
- za aktívnu účasť, pomoc na verejnom podujatí
- za mimoriadne aktivity a správanie pri verejných podujatiach v obci

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Riaditeľka ZŠ po prerokovaní na zasadnutí pedagogickej rady dňa 17.8.2011 **rozhodla** o nasledovnom spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov:

Vychádzajúc z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy sa na ZŠ Malachov budú hodnotiť jednotlivé vyučovacie predmety nasledovným spôsobom:

Celkové hodnotenie žiaka prebieha na konci 1. a 2. polroka pre 1. až 4. ročník ZŠ.

Hodnotenie prospechu

2., 3., 4. ročník

Všetky vyučovacie predmety sa hodnotia klasifikáciou a sú vyjadrené určenými piatimi stupňami v číselnej podobe:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Neplatí

- v 2. ročníku sa nevyučuje predmet Anglický jazyk, hodnotenie neprebieha

Hodnotenie správania

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Správanie sa klasifikuje týmito stupňami v číselnej podobe vo všetkých ročníkoch:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – menej uspokojivé
- 4 – neuspokojivé

Podrobné vysvetlenie hodnotenia prospechu a správania sa nachádza v Metodickom pokyne č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa zakladá na bodovom hodnotení.

Body sa pridávajú na základe:

- pozorovania
- hospitácií
- rozhovoru
- výsledkov žiakov (úspechy žiakov na okresnej a vyššej úrovni)
- sledovanie pokroku žiakov
- implementácia moderných foriem a metód vyučovania z ďalšieho vzdelávania, tvorba vlastných uč. pomôcok, metodických materiálov
- mimoškolská činnosť
- hodnotenie manažmentu školy
- vzájomné hodnotenie učiteľov

-hodnotenie učiteľov žiakmi

Hodnotenie pedagogických zamestnancov riaditeľ školy prevedie 1-krát ročne za obdobie od 1.9. do 31.8. v súlade s § 52 zákona č. 317/2010 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a pracovným poriadkom školy vo veci hodnotenia. Z hodnotenia je urobený písomný záznam v 3 exemplároch, jeden obdrží zamestnanec, jeden je založený v osobnom spise zamestnanca, jeden archivuje hodnotiteľ.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje stanovené ciele.

Dôraz kladieme na:

- konštatovanie úrovne stavu
- zist'ovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú

V záverečnej hodnotiacej správe školy sa vždy uvádzajú výchovno-vzdelávacie výsledky s porovnaním predchádzajúceho školského roka a konštatuje sa dosiahnutá úroveň.

Rada školy na záver školského roka uskutoční anketu medzi rodičmi zameranú na zist'ovanie slabých a silných stránok školy v očiach rodičovskej verejnosti.

Monitorovať sa bude:

- podmienky na vzdelanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie- klíma školy
- priebeh vzdelávania-vyučovací proces-metódy a formy vyučovania

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

- úroveň podpory žiakov so ŠVVP
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy

Kritériom je pre nás:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov

IV. Školský učebný plán

Školský vzdelávací program tvoria predmety ŠVP, časovou dotáciou sme posilnili predmety (SJL,HUV, VYV,TEV), ktoré sú zohľadnené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

Rámcový učebný plán školy

Vzdel. oblasť	Predmet	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník	
		ŠtVP	ŠkVP	ŠtVP	ŠkVP	ŠtVP	ŠkVP	ŠtVP	ŠkVP
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra	8	0	6	2	6	2	6	2
	Anglický jazyk	0	0	0	0	3	0	3	0
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	Prírodoveda	0	0	1	0	1	0	1	0
	Vlastiveda	0	0	1	0	1	0	1	0
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova/ Náboženská výchova	1	0	1	0	1	0	1	0
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika	4	0	4	0	3	1	3	1
	Informatická výchova	0	0	1	0	1	0	1	0
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie	0	0	0	0	0	0	1	0
UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova	1	0	1	1	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	0	1	1	1	0	1	0
ZDRAVIE A POHYB	Telesná výchova	2	0	2	1	2	1	2	1
SPOLU		17	5	18	5	20	5	21	5

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

Vzdel. oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra	26 18	6
	Anglický jazyk	6 6	0
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	Prírodoveda	3 3	0
	Vlastiveda	3 3	0
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova/ Náboženská výchova	4 3	0
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika	14 10	2
	Informatická výchova	3 3	0
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie	1 1	0
UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova	4 3	3
	Hudobná výchova	4 3	1
ZDRAVIE A POHYB	Telesná výchova	8 6	3
SPOLU		76 59	15
	Hodiny spolu 1.-4.r.		96
	Hodiny spolu 2.-4.r.		74

Poznámka:

Nezarátané sú hodiny 1. ročníka, nakoľko nie je otvorený v školskom roku 2011/2012

ROZVRHY HODÍN

4.roč.	7,45-8,30	8,45-9,30	9,40-10,25	10,55-11,40	OBED	12,15-13,00	13,10-13,55
	1	2	3	4		5	6
Pondelok	SJL	MAT	SJL	TEV		ANJ	
Utorok	SJL	MAT	HUV	PDA		ANJ	
Streda	SJL	SJL	MAT	TEV 10,35	! 12,15	OBED do 12,45	
Štvrtok	SJL	MAT	VLA	VYV		VYV	PVC
Piatok	SJL	SJL	ANJ	IFV		NAV/ETV	

3.roč.	7,45-8,30	8,45-9,30	9,40-10,25	10,55-11,40	OBED	12,15-13,00	13,10-13,55
	1	2	3	4		5	6
Pondelok	SJL	MAT	SJL	TEV		ANJ	
Utorok	SJL	MAT	HUV	PDA		ANJ	
Streda	SJL	SJL	MAT	TEV 10,35	! 12,15	OBED do 12,45	
Štvrtok	SJL	MAT	VLA	VYV		VYV	
Piatok	SJL	SJL	ANJ	IFV		NAV/ETV	

2.roč.	7,45-8,30	8,45-9,30	9,40-10,25	10,55-11,40	OBED	12,15-13,00	13,10-13,55
	1	2	3	4		5	6
Pondelok	SJL	MAT	SJL	TEV			
Utorok	SJL	MAT	HUV	PDA			
Streda	SJL	SJL	MAT	TEV 10,35	! 12,15	OBED do 12,45	
Štvrtok	SJL	MAT	VLA	VYV		VYV	
Piatok	SJL	SJL	HUV	IFV		NAV/ETV	

Vyučujúci:

Mgr. Katarína Cholvádová

Anna Ťažká

Mgr. Stanislav Cholvác

Mgr. Ján Kollár - NBE

Mgr. Radoslav Adámik - RKN

Základná škola s materskou školou, Banícka 52, 974 05 Malachov

KRÚŽKOVÁ ČINNOSŤ

Muzikálové divadlo

(2 hodiny týždenne) vedie: Anna Ťažká, Mgr. Katarína Cholvádová

Športové hry

(1 hodina týždenne)

vedie: Mgr. Stanislav Cholvád

Anglický jazyk

(1 hodina týždenne)

vedie: Diana Povalačová

Všetky deti sa v rámci ŠKD učia hrať na flautu.